

ERIK BOS

Erik Bos (1978) is de oprichter van Libre Foundation. Over Libre is veel geschreven en gepubliceerd maar over Erik zelf is weinig informatie te vinden. Op een zonnige middag vertelt Erik op een Utrechts terras zijn verhaal. Wie is Erik, wat beweegt hem, hoe is hij op het idee van Libre gekomen en vooral hoe heeft hij het voor elkaar gekregen: een boeiend verhaal.

Tekst: Agnes van der Linden

Logistiek & economie

Toen Erik op 18-jarige leeftijd zijn VWO diploma op zak had en een studiekeuze moest maken koos hij voor logistiek en economie. Die keuze werd gemaakt na het bezoeken van verschillende open dagen. 'En' zo vertelt Erik, 'de vraag was niet zozeer wat ik zou willen maar veel meer waar ben ik goed in?' In vakken met rekenen haalde hij goede cijfers en hij kwam op z'n 18e nog niet op het idee dat je écht zelf iets kon kiezen. En dus was de keuze snel gemaakt. Hij verliet het ouderlijk huis, startte zijn studie bij de Nationale Vervoersacademie in Venlo en ging daar op kamers.

Al vrij snel na de start van de opleiding merkte Erik echter dat de opleiding hem nauwelijks inspireerde. Er zaten logischerwijs veel MBO-ers en havisten op de opleiding en die hadden een trager tempo van werken. Erik vond het allemaal nogal simpel en spande zich niet overmatig in. Bovendien woonde hij in een gezellig studentenhuis en daar was genoeg te beleven. Studie werd feitelijk een bijzaak. Maar min of meer tot zijn verbazing hoorde hij van andere studenten dat ze een opleiding volgden die ze wél interessant vonden. Dat riep bij Erik de vraag op of hij niet beter voor een andere studie kon kiezen.

Een decaan van de opleiding raadde hem dat echter af. Switchen zou slecht zijn voor het cv en bovendien kwamen stage en afstuderen al in beeld en dan werd het allemaal een stuk interessanter. Erik liet zich overtuigen en zette de opleiding voort. Zijn stage liep uit op een teleurstelling en toen was er alleen nog het afstuderen dat de opleiding voor Erik tot een succes kon maken. Toen er een afstudeeropdracht werd aangeboden bij een chocoladefabriek in Johannesbrug solliciteerde Erik en werd hij aangenomen. Erik was de koning te rijk; hij had zin in het avontuur.

Zuid-Afrika

En hij werd niet teleurgesteld, zijn verblijf in Zuid Afrika werd een succes. 4,5 dag per week werkte Erik aan het verbeteren van de logistiek van het verpakkingsmateriaal dat gebruikt werd voor de talloze chocolade producten. Vrijdagmiddag begon het weekend. Al snel leerde Erik andere expats kennen en vanuit die groep werden tal van activiteiten georganiseerd in het weekend. Ze gingen op safari, duiken, tochten maken door het land. Erik vermaakte zich prima en de Belgische eigenaar van de chocoladefabriek was blij met het resultaat van het werk dat Erik verzette. Een supervisor van de fabriek nodigde Erik uit om hem op zondag op te zoeken in zijn woning in

sloppenwijk Alexandra. Erik werd hartelijk ontvangen en ging met zijn gastheer mee naar een traditionele kerkdienst met gospel. Daarna gingen zo terug naar het kleine huisje waar inmiddels ook andere bekenden van de supervisor kwamen. Het viel Erik op dat er niets werd gegeten of gedronken, een teken dat er weinig of geen geld beschikbaar was. Maar er werd wel geld ingezameld om een busje te huren. Een ernstig zieke buurvrouw lag in een ziekenhuis en de groep wilde haar bezoeken. Erik betaalde ook wat en ging mee in de bus. Na ongeveer een uur rijden bereikten ze het ziekenhuis en aan het bed van de zieke vrouw werd door de groep gedanst en gezongen. De

vrouw was echter zo ziek dat ze er volgens Erik helemaal niets van merkte. Terug onderweg naar Alexandra sprak Erik zijn verbazing uit naar de supervisor. Waarom het weinige geld dat er was uitgeven werd aan de huur van een busje om een vrouw te bezoeken die daar zelf geen weet meer van had? De supervisor was op zijn beurt verwonderd over de vraag van Erik. **“Wat wou je dan doen”, vroeg hij Erik. “Helemaal niks?”** Deze opmerking heeft Erik sindsdien niet mee losgelaten. De gedachte dat niets doen geen optie is en dat je er dus altijd voor kan kiezen op wel wat te doen. Erik koos er voor om wat te doen. Maar wat, dat wist hij nog niet.

Je moet laten wat je niet doen kan

Erik: 'een simpel mopje is me altijd bij gebleven: Een jongen zegt tegen z'n vader: pap, ik wil naar de bioscoop, vader antwoordt dat de jongen moet doen wat hij niet laten kon. Om daarna als de zoon zegt dat hij geen geld heeft, te antwoorden dat je moet laten wat je niet doen kunt.' Met andere woorden: 'als je wat wil hebben, dan moet je er ook iets voor doen'. Dus toen Erik op zestienjarige leeftijd een brommer wilde hebben, ging hij daarvoor vakkenvullen. En om geen studieschuld op te bouwen en wel zakgeld te hebben, ging hij 's nachts treinen schoonmaken. Na

afronding van zijn studie begon Erik met een traineeship bij ING, werd goed betaald en kreeg een mooie leaseauto. Dat gaf in financieel opzicht allerlei mogelijkheden om leuke dingen te doen. Maar tegelijkertijd merkte Erik dat het werk hem weinig voldoening gaf. De ruime financiële mogelijkheden, maakten dat niet goed. Hij stapte over naar Sparsellect waar hij manager werd van het callcenter. Toen hij er na 2,5 week achter kwam dat daar polissen verkocht werden die wij inmiddels woekerpolissen zijn gaan noemen, nam hij op staande voet ontslag en zat

thuis zonder werk. Zijn toenmalige vriendin Anne, waar hij inmiddels mee samenwoonde, en Erik hadden het plan opgevat om samen een wereldreis te gaan maken. En indachtig het grapje van de jongen die naar de bioscoop wilde, ging Erik een half jaar aan de slag bij KEMA in Arnhem. Inhoudelijk wellicht niet de meest uitdagend job maar het gaf hem de mogelijkheid op te sparen voor de reis. En toen Anne en Erik er genoeg gespaard was, gingen ze op reis, naar Zuid-Amerika.

Ik wil wat doen

Tijdens Eriks tijd in Zuid-Afrika en tijdens zijn reis met Anne realiseerde Erik steeds meer hoeveel verschil het maakt waar je geboren bent. **“Wie in Nederland wordt geboren heeft een forse voorsprong”** op degenen die bijvoorbeeld in Afrika of Venezuela wordt geboren. Het besef drong steeds meer door hoe rijk wij zijn in Nederland en hoe moeilijk wij ons een beeld kunnen vormen van armoede. Erik had die armoede inmiddels met eigen ogen gezien en in zijn hoofd zat nog steeds de opmerking van de collega uit Johannesburg: Wat wou je dan doen, helemaal niets? Erik voelde steeds meer dat hij wat

wilde doen. Bij ING had Erik veel te maken gehad met trainers en realiseerde hij zich dat trainen een vak is. En ook dat hij dat zou willen doen. Erik wilde trainer worden en startte met de opleiding ‘opleidingskunde’, tegelijk met een baan als opleidingsadviseur bij afvalverwerker SITA (nu SUEZ). Na drie jaar maakte hij de overstap naar een commercieel opleidingsinstituut, Hij ging als trainer aan de slag bij verschillende organisaties. Hij genoot van het werk, het gaf hem de voldoening die hij zocht en hij merkte dat hij naast een goede trainer ook commercieel vaardig is.

In Arnhem kwam Erik de stichting Arnhem – Lima op het spoor. Deze stichting zamelt in Nederland geld in en voert daarmee projecten uit in Lima die gericht zijn op armoedebestrijding. Erik ging in het bestuur van deze stichting en voerden samen met zijn studievriend Bas, projecten uit in Peru. Daarnaast deed hij inmiddels vrijwilligerswerk voor Amnesty, ook als trainer. Toch bleef er iets knagen: hoe gaaf zou het zijn om ‘ook iets te doen’ te doen met dat talent en lol als trainer.

Libre

In zijn hoofd rijpte een plan. In het buitenland wonen mensen in barre omstandigheden die tóch een extra stap zetten. Deze leiders van lokale goede doelen zouden óók heel goede communicatie- en leiderschapstraining kunnen gebruiken, die Erik inmiddels trainde bij zijn klanten. Maar die doelgroep had geen geld. Dat geld zou echter wél verdiend kunnen worden, als hij trainingen zou gaan verkópen in Nederland. Een soort Postcodeloterij, een soort Robin Hood 2.0. Erik vroeg een aantal trainers uit zijn netwerk of ze bereid waren om belangeloos trainingen in Nederland te geven, zodat we budget zouden hebben voor empowerment van mensen in ontwikkelingslanden. Mensen reageerden enthousiast, dat wilden ze best doen. En zo ontstond

na veel denken, advies vragen, praten en nog eens denken het plan Libre. Erik was aanvankelijk huiverig om de stap te maken en echt met Libre aan de slag te gaan en net voordat hij terug in zijn schulp kroop gaf Anne hem het laatste duwtje. 'Jij wilde toch wat doen', zei zij, 'waar is dan dat gave plan van je gebleven'. In 2008 ging Erik van start.

Hij begon kleinschalig, legde via zijn netwerk contacten in het buitenland en had vanuit zijn eigen trainerservaring voldoende contacten in de Nederlandse markt van bedrijfsopleidingen om projecten te verkopen. Ook wist hij de eerste vrijwilligers aan zich te binden.

Erik merkte tot zijn vreugde dat zijn idee aansloeg. Het concept Libre is simpel: In Nederland worden door professionele trainers trainingen verzorgd tegen een marktconform commercieel tarief. Van dat geld worden trainingen op het gebied van leiderschap verzorgd in het buitenland.

Het concept laat zich eenvoudig uitleggen. Het motiveert Nederlandse klanten om Libre te verkiezen boven trainingsbureaus zonder maatschappelijke doelstelling en het motiveert trainers om jaarlijks een aantal dagen op vrijwillige basis te werken voor Libre. Inmiddels hebben zich ongeveer 60 trainers en trainingsacteurs aangesloten bij Libre.

De organisatie is in 11 jaar gegroeid tot een trainingsbureau dat zich kan meten aan gerenommeerde trainingsbureaus in Nederland. Op 200 plekken in de wereld zijn trainingen voor de doelgroep uitgevoerd, voor meer dan 2.500 leiders van lokale goede doelen. Bij de start van Libre vervulde Erik veel verschillende rollen. Hij was de oprichter, de commercieel medewerker, de trainer, de

ontwikkelaar van materialen, de conciërge etc.

Maar gelukkig is dat veranderd. Sinds twee jaar is Elisabeth directeur en heeft zij een belangrijk aandeel in de organisatie en de verkoop.

Zo ontstond er voor Erik weer meer tijd om zelf trainingen uit te voeren in Nederland. Daarnaast is Erik druk met het opzetten van een kantoor in Lima.

Lia, met wie Erik inmiddels alweer 10 jaar samen is, is zijn steun en toeverlaat. 'Zonder haar liefde en gulheid, zou ik het niet voor elkaar krijgen', zegt Erik. Lia heeft een rotsvast vertrouwen in Erik en in Libre, ondanks het gegeven dat Libre behoorlijk zware offers van haar vraagt. Erik is veel in Peru en heeft ook als hij in Nederland is, een drukke agenda. Maar het is het zowel voor Lia als voor Erik allemaal dubbel en dwars waard. Als 20-jarige jongen in Zuid-Afrika ontstond de gedachte dat Erik iets wilde doen. En dat deed hij. Met veel succes.

September 2019

